

Jaká jsou východiska pro rozhodování o postavení měst v budoucí politice soudržnosti v ČR?

Ing. Daniel Braun, M.A.

Konference „Města budoucnosti“
Praha, 26. listopadu 2010

Obsah:

1. Úvod

2. Integrované plány rozvoje měst (IPRM)

3. Budoucí kohezní politika

1. Úvod: Charakter urbánní politiky

- Vytváření vazeb mezi urbánní politikou a ostatními relevantními politikami
- Eliminace ryze sektorového přístupu
- Podpora rozvoje měst
 - přirozených center regionů (regionální specifika)
- Rozvíjení vztahů město – venkov

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Zásady urbánní politiky

- Regionální charakter urbánní politiky.
- Polycentrický rozvoj sídelní soustavy.
- Strategický a integrovaný přístup k rozvoji měst.
- Podpora rozvoje měst jako pólů rozvoje v území.
- Péče o městské životní prostředí.
- Prohlubování spolupráce, vytváření partnerství a výměna zkušeností při udržitelném rozvoji měst.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Implementace Zásad urbánní politiky

- Zásady - dokument schválený vládou.
- Efektivní využití evropských prostředků.
- Úzká mezisektorová spolupráce.
- Komplexní integrované přístupy, integrované plány.
- Dlouhodobé strategické plánování a řízení na všech úrovních.

2. Integrované plány rozvoje měst (IPRM)

Integrované plány rozvoje měst

Územně orientované nebo tématicky zaměřené:

Cíl:

- Dosažení synergických efektů jednotlivých operací.
- Koordinace sektorových a zónových politik ve městech.

Účel:

- Koncentrace finančních prostředků do projektů, jež se snaží najít řešení vážných identifikovaných problémů v území a zvýšit ekonomický potenciál daného sídla.

Budoucnost:

- Využití i v příštím programovém období.

Stav realizace Integrovaných plánů rozvoje měst - IPRM

● IPRM v IOP

- první výzvy k předkládání projektů do **41 IPRM** z IOP vyhlášeny městy na podzim 2009

- k 1.11.2010 **podáno 452** projektů na CRR v částce 1,8 mld. Kč příspěvku ERDF (37 % alokace)

→ doposud bylo z ERDF **proplaceno** 60 žádostí ve výši **94,6 mil. Kč**

● IPRM v ROP

- **26 IPRM** v rámci 7 regionálních operačních programů

- k 1.11.2010 bylo na ÚRR **podáno celkem 152** projektů ve výši 6,6 mld. Kč ERDF (55,2 % alokace)

→ **proplaceno 1,13 mld. Kč**, tj. 9,4 % alokace

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Čerpání finančních prostředků z fondů EU a z národních zdrojů - IOP

- Rozvoj měst se schváleným IPRM v obcích nad 20 tis. obyvatel je podporován v oblasti podpory 5.2 „Zlepšení prostředí v problémových sídlištích“
- cca 5,6 mld. Kč z fondů EU a národních zdrojů na období 2007–2013
- K 1. listopadu 2010 schváleno k financování cca 2,6 mld. Kč celkových způsobilých výdajů, tj. 26,6 % alokovaných prostředků
- Typy projektů:
 - revitalizace veřejných prostranství (sídelní prostor, parkové úpravy...)
 - regenerace bytových domů (zateplení, rozvody...)
 - pilotní projekty zaměřené na řešení romských komunit (ná vaznost na OP LZZ a oblast podpory 3.1 „Služby v oblasti sociální integrace“ v IQP)

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Čerpání finančních prostředků z fondů EU a z národních zdrojů - ROP

- Rozvoj měst (v případě měst se schváleným IPRM v obcích nad 50 tis. obyvatel) v rámci prioritních os 7 regionálních operačních programů
- Na tyto osy přiděleno cca 40 mld. Kč z fondů EU a národních zdrojů na období 2007–2013
- K 3. listopadu 2010 schváleno cca 21 mld. Kč, tj. 56 % alokovaných prostředků
- Typy projektů:
 - revitalizace veřejných prostorů (parky, náměstí) a zařízení (pro sport, kulturu)
 - rekonstrukce objektů (městské úřady, školy, památky, nemocnice, obytné domy)
 - modernizace vybavení (úřady, školy, nemocnice)

Hlavní rizikové oblasti implementace IPRM

1. Informační systém – chybějící či nepřesná data
2. Nenaplnění monitorovacích indikátorů
3. Naplnění pravidla $n+2 / n+3$ – nedodržení časového harmonogramu realizace IPRM
4. Absorpční kapacita – zejm. IOP, nedostatečný počet žadatelů vs. přetlak žadatelů
5. Smluvní vztahy ŘO a město – neexistence sankcí
6. Nedostatečná spolupráce subjektů podílejících se na implementaci IPRM IOP
7. Vývoj směnného kurzu Kč / EUR

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

3. Budoucí kohezní politika

Strategie Evropa 2020

- Vize pro tuto dekádu – zveřejněna 3. března 2010; debata na Evropské radě 25.-26. března 2010; schválena na Evropské radě 17. června 2010.
- „Kohezní politika a strukturální fondy představují **klíčové mechanismy pro dosažení priorit** inteligentního a udržitelného růstu podporujícího začlenění v členských státech a jejich regionech“.
- Priority „inteligentního, udržitelného a začleňujícího růstu“:
 - „Smart growth“ - rozvoj hospodářství založeného na znalostech a inovacích → města = klíčoví aktéři.
 - „Sustainable growth“ – podpora efektivnějšího využívání zdrojů pro zelenější a konkurenceschopnější ekonomiku → města zejména.
 - „Inclusive growth“ – podpora hospodářství s vysokým podílem zaměstnanosti zajišťujícím ekonomickou, sociální a územní soudržnost → města = klíčoví aktéři.

Města v budoucí kohezní politice

- **Evropský prostor je silně diferencovaný**
(geograficky, institucionálně...)
→ na základě zkušeností evropských zemí za posledních deset let vytvořen soubor obecných principů, na kterých je možné stavět efektivní politiku urbánního rozvoje.
- **Významnější role měst**
→ jako důsledek demografických změn (stárnutí obyvatel), rizik spojených se sociálním vyloučením a vzhledem k nutnosti energetických úspor.

Města v budoucí kohezní politice

- Centra výzkumu a inovací, centra terciárního vzdělávání, centra správních úřadů
 - jak nejlépe využít tohoto přirozeného potenciálu?
 - jak nejefektivněji využít potenciálu energetických úspor?
 - jak nejefektivněji bránit rizikům sociálního vyloučení? Jak nejefektivněji řešit situace ve městech, kde k takovým negativním jevům již došlo?
 - jak stimulovat k hledání možných cest všechny aktéry?

Potřeby měst

- Analýza zpracovaná pro MMR Svazem měst a obcí – potřeba financovat především tzv. „tvrdé“ infrastrukturní projekty.
- Dlouhodobá pomoc zlepšování infrastruktury - důležitý regionální ekonomický nástroj, který podporuje všeobecné zlepšení kvality území.
- Jako další „bolesti“ města nejčastěji zmiňují úroveň veřejné dopravy, potřebu její modernizace a související zajištění nabídky parkování.
- V oblasti životního prostředí – pokračující důraz na čištění odpadních vod, šetření energií a tepelné zásobování.

Potřeby měst

- Z „měkkých“ aktivit - modernizace veřejné správy a moderní metody řízení veřejné správy, vnitřní a vnější komunikace města, zavádění a využití moderních informačních a komunikačních technologií (rozvoj digitální agendy a implementace modelu „Chytrých měst“).
- V důsledku demografických změn - sociální a zdravotní služby.
- Zajímavé město potřebuje investovat do cestovního ruchu a do péče o památky.
- S tím souvisí propagace města.

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ

Navrhované změny do budoucna

- Hlavní zásady využití integrovaných přístupů v rozvoji regionů, měst a obcí v programovém období 2014-2020.
- Posílení významu principu partnerství, spolupráce a koordinovaných přístupů.
- Podpora integrovaného, koordinovaného a vyváženého rozvoje měst.

Kohezní politika - milníky v ČR

- Vypracování **12 krajských analýz** zaměřených na socio-ekonomický vývoj a definování hlavních potřeb a priorit pro budoucí programové období po roce 2013
- Analýza **měst**, analýza **menších obcí**.
- „**Východiska pozice ČR pro jednání o podobě kohezní politiky EU po roce 2013**“ – „předkrok“ aktualizované Rámcové pozice – budou předložena vládě do **31. října 2010**.
- V listopadu 2010 – **konference** pořádaná MMR – národní debata o budoucí kohezní politice EU a reflexe „**Páté kohezní zprávy**“.

Kohezní politika - klíčové milníky EU

- Schválení **Strategie Evropa 2020** - červen 2010.
- Zveřejnění **Sdělení k reformě rozpočtu** – říjen 2010.
- Zveřejnění **Páté kohezní zprávy** – listopad 2010 – návrh architektury kohezní politiky po roce 2013; následně projednání na „Kohezním fóru“ (1. polovina 2011).
- Návrh **finanční perspektivy** – do konce 1. pololetí 2011; poté předložení nových legislativních návrhů ze strany Evropské komise (maďarské a polské předsednictví).
- Vyjednávání **právních předpisů** – 2011-2012 a následné vyjednávání programů s Evropskou komisí – 2012-2013.
- Nové programové období (start nových programů) – 2014.

Děkuji za pozornost.

daniel.braun@mmr.cz

www.mmr.cz
www.strukturalni-fondy.cz